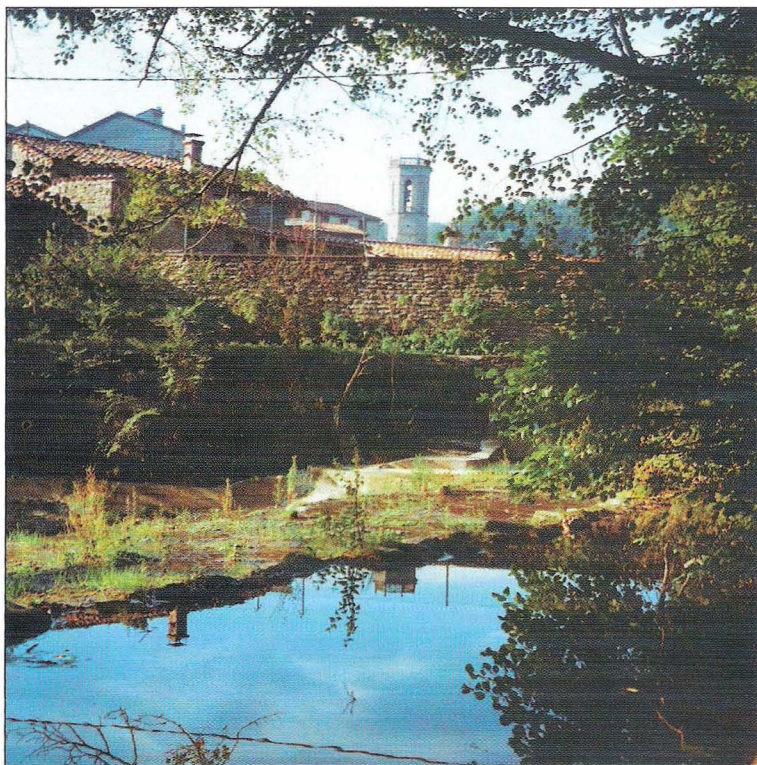

LA RIERA DE RUPIT

El paisatge rupitenc, amb la corresponent verdor que el domina, ha estat determinat per les convulsions geològiques del terciari i començament del quaternari que produïren espectaculars cataclismes i deixaren preparada la bella estructura escenogràfica actual. Així aparegueren les cingleres i els altiplans sobre els quals s'assentaren pobles, ruralies i masies de la comarca, i semblantment quedaren determinats tots els cursos hidrogràfics del Collsacabra, un dels més importants dels quals és la riera de Rupit.

Riera de Rupit
Foto: Antoni Trujols
i Rosell.

Aquesta riera està formada per un conjunt de petits rierols i fonts que brollen en les altes comes del puig de Rajols, puig del Bac, pla d'Aiats, serra de Mateus i els calms del coll de Pruit. Són aigües que comencem a veure juntes, ja significants, a la Lluca, a la Sala i al molí Nou. Després salten pel pont dels Tres Ulls al molí del Soler, on formen un bell gorg que sovint reflecteix, degudament invertides, les primeres imatges del poble. A continuació s'encalmen i se'n van al molí d'en Marandes, per on salten formant boniques, admirables cascades. Més

tard s'embalmen, s'engorguen i saltironegen arran del poble fins al gorg Negre, des del qual, calmoses i giragonsant en suau davallada s'encaminen cap al molí del Rodó i fan una important cascada. Després es despenegen per la Pomareda i, finalment s'aboquen pel gran Sallent sobre l'important toll d'aigua del gorg del Diable, des del qual, Guillerries avall, nodreixen part del pantà de Susqueda.

Aquesta és una descripció succinta, merament geogràfica, d'aquesta bellesa fluvial; però necessària per apreciar-ne la qualitat i àdhuc el misteri d'aquest curs sorprenent i poètic que sovint perdem de vista quan fa impensades giragonses.

Ens hem limitat, fins ara, a fer esment de la toponímia dels principals indrets que recorre, uns quatre quilòmetres i els cinc-cents metres de desnivell existents entre el molí del Soler i el gorg del Diable; però la riera de Rupit és més que tot això: és la música de la contrada, el murmurí permanent que ens acompanya, la non-non que ens adorm, l'emmirallament dels paisatges reflectits en les aigües, els entollaments juganers, les balmes misterioses, els gorgs arremolinats...

També és la saba vivificadora dels nostres boscos, sembrats i prats, i portadora de l'empremta càlida i poètica de tots els nostres encantaments.

En el silenci dels dies tranquils, i encara més en les nits calmoses, la riera ens explica el seu trànsit enjogassat. Sense aquest murmurí el paisatge no tindria el mateix valor, ja que és un expressiu cant a la Natura. Sovint sembla un lament, una queixa, com si es penedís de tirar avall i deixar-nos. Segur que ens explica la inexorabilitat del pas del temps, i que ens diu que també l'han vist i tocat en situacions semblants els qui ja l'admiraren i cantaren abans que nosaltres, enamorats que eren, en temps remots, d'aquets paratges. És com una mena de batec vital que acompanya el del propi cor, que també és un permanent murmurí. També és l'elixir vital de la terra, la riquesa pregona que tot ho amara i sadolla.

Joan Font i Romagosa